

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Рік I.

Київ, вівторок, 21 жовтня 1941 р.

Ч. 36

ЗА РОЗБУДОВУ МІСТ!

Здається, не доводиться багато писати про велику й важливу роль міст для довколишнього населення. Міста не тільки збільшують густоту населення певної округи або країни (де є більше міст, там і густота населення більша), але й не переселивши міста, завсіди й усюди, зберігають за собою активну й провідну роль. Міста бо це не тільки промислові й адміністративні центри, вони є провідними центрами культурними й політичними. Вони концентрують у собі не тільки ту людність, що шукає праці й заробітку та зиску: але до міст напливають і ті верстви, що прагнуть здобути освіту та, набувши її, опановують ширші горизонти й перебирають провідну роль серед даного населення. Визначну роль в житті міст відіграють торговельні та промислові верстви. Вони бо рухливіші й живіші та найбільш підприємливі. Тим то зрозуміло, що міста є керівними центрами господарського, культурно-освітнього та політичного життя країни.

Зрозуміли це дуже добре й давно вже наші політичні противники — москати й жиди. Вони й повели великий і широкі наступ на міста в Україні і мінець-кінцем перебрали в них до своїх рук всі важливі й провідні пости. В результаті створився такий стан, що міста в Україні опинилися не в наших руках, а в чужих руках. Ми ж становили в них меншість і чужі елементи стали в них, так би мовити, панамі ситуації. В усіх торговельних і промислових підприємствах чужі елементи опинилися у владі.

Про чужинецьку перевагу по містах переконливо свідчать статистичні зіставлення. В Україні дуже малий відсоток українського населення живе по містах. В році 1897 в містах в Україні жило тільки 13,2% українців, а в році 1926 — 18,2%. Отже, в Україні в містах живе не більше як одна шоста всієї української людності.

Щодо міст, то в Україні, згідно з переписом людності в 1920 р., справа представлялася так.

На 100 чол. людності припадає на губерніальні міста 14,0 українців, росіян — 44,0, а жидів — 35,0. В інших, менших містах припадає — 40,5 українців, 29,5 росіян і 25,6 жидів. В селищах міського типу число українців зросло до 52,4, ро-

сій зменшилось до 21,8, а жидів — до 21,0. Для ілюстрації додамо, що в селах українців було 83,9, росіян — 10,2, а жидів тільки 0,9. Отже, з цих статистичних даних бачимо, що найменший відсоток українців по великих містах, більше їх є у менших містечках, а найбільше по селах. Що ж до жидів, то цілком навпаки: їх по селах найменше, а по містах число їх з року на рік зростало, особливо під час революції, де воно збільшилося на 141%. Жиди й москати і були в Україні скупчені по містах і промислово-торговельних центрах. Тому й зрозумілим нам є зараз, поза іншими політичними причинами, те невідрадне явище, що в містах панівною за більшовицького режиму стала російська мова.

Отже, в містах в Україні зосередився чужинський елемент і не раз ворожий, тому замість провідного керуючого центру з здорового українства, міста наші стали розсадником чужої, ворожої українству й народові зарази москвошества, зашквара, вислизку й поневолення. Міста й насаджували комунізм і були його культиваторами та розсадниками. Бо в їх інтересах був вислиз і ожобрачення здорового українського селянства, що є найбільш консервативною й найздоровішою верствою.

Під час советів став, замість поліпшитися, ще погіршав. Бо так званий процес українізації був тільки пародією, і росіяни та жиди тільки прибирали маску, щоб прикрити чужинську сутність.

Зараз слід належно оцінити вагу й роль міст, як провідних центрів, звернути на них належну та пильну увагу й повести рішучий наступ. Міста в Україні повинні і мусять бути українськими. Українці мусять самі розбудувати торговлю, промисли та відсторонити при тому всі чужі й ворожі елементи від керування громадськими й національними справами. Ключем дня в містах України мусять бути розбудова справді українських міст, не тільки українських формою, але й найглибшим змістом. Хай селянин знає, що в місті живе українець, якого він годув, а українське місто хай дає селу те, чого воно справді жадає — здорового, світового національного українського духу.

Петро ОЛІНИК.

ДИПЛОМАТИЧНИЙ КОРПУС ЗАЛИШИВ МОСКВУ

(44) ЖЕНЕВА, 19 жовтня. Повідомлення з різних джерел остаточно підтверджують, що весь дипломатичний корпус за незначним винятком залишив Москву. Одним з перших залишав посол США п. Стейн-

гарт з усім персоналом своєї місії. Як повідомляло 17 жовтня агентство Рейтер, англійська воєнна місія також залишила Москву. Згідно з повідомленнями чужоземної преси, дипломати виїхали покищо до Казані-

В Україні — по-українськи!

ТАГАНРОГ ВЗЯТО БОМБАРДУВАННЯ МУРМАНСЬКА, МОСКВИ ТА ЛЕНІНГРАДА

(96-а) Головна квартира Фюрера, 18 жовтня

Верховне Командування Збройних Сил повідомляє:

Наступальні операції на Сході проходять планомірно.

Бомбардувальники вдень скинули бомби на портові споруди Мурманська та на важливі воєнні споруди в Москві і навколо неї. Минулої ночі повітряні атаки знов були спрямовані проти Москви і проти постачальних закладів Ленінграда.

Як уже повідомлялося в спеціаль-

ному повідомленні, караєн суден, що йшов під сильним конвоєм з Північної Америки до Англії, після того, як увійшов в район блокади, був атакований німецькими підводними човнами. Після сильної, впертої атаки підводні човни затопили 10 ворожих торговельних суден, між ними — 3 повно навантажених танкерів разом на 60.000 рбт.

В нічному бою проти збройних

сил охорони затоплено 2 ворожих ескадрених торпедники.

Німецький підводний човен затопив коло Гібралтара вороже сторожове судно.

Бомбардувальники скинули бомби на портові споруди південно-східного берега Англії і затопили торговельне судно на 4.000 рбт.

Нальотів ворога на територію Німеччини не було.

ЗНИЩЕННЯ 8 АРМІИ ТИМОШЕНКА

(97) Головна квартира Фюрера, 19 жовтня

Між Азовським морем та Дінцем успішно триває переслідування розбитого ворога. З'єднання військ СС після вуличних боїв зайняли портове місто Таганрог.

Минулої ночі були бомбардовані совєтські аеродроми в Криму.

Як вже повідомлялося в спеціальному зведенні, подвійний бій під Брянськом та Вязьмою закінчився перемогою.

Під головним командуванням генерал-фельдмаршала фон Бокна ні-

мецькі наземні війська у тісній взаємодії з повітряними силами генерал-фельдмаршала Кессельрінга знищили совєтську військову групу маршала Тимошенка кількістю у 8 армій, в складі 67 піхотних, 6 кавалерійських, 7 танкових дивізій та 6 танкових бригад.

Очищення району боїв в основному завершено.

В цілому досі в боях взято 648.196 полонених, 1197 танків, 5229 різних гармат; незліченна

кількість воєнних матеріалів захоплена або знищена.

Наведені цифри весь час збільшуються.

Ворог знов зазнав тяжких кривавих втрат.

У проведенні цих операцій брали участь армії генерал-фельдмаршала фон-Клюге, генерал-полковників барона фон-Вейхса і Штрауса, а також танкові армії генерал-полковників Гудеріана, Гота, Гоппнера і генерала танкових військ Рейнгардта.

ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ ВОЄННОЇ ЗДОБИЧІ ФІНСЬКОЇ АРМІЇ

(102) ГЕЛЬСІНГІ, 20 жовтня. Офіційно повідомляється про такі цифри фінської воєнної здобичі:

Протягом вересня кількість воєнної здобичі, захопленої фінськими збройними силами, весь час зростала. На 1 жовтня загальна кількість здобичі така:

51.000 гвинтівок, 2.500 автоматів, 1.500 кулеметів, понад 1.000 пранатометів, 1040 гармат, з них 283 важких, 363 легких і 394 протитанкових гармат. Крім зброї, захоплено ще велику кількість боеприпасів, а саме: 30 мільйонів па-

тронів, 100.000 снарядів для гармат і пранатометів та ручних гранат. Кількість знищених або виведених з ладу автомашин перевищує 700, а кількість броньованих машин зросла до 120.

Також захоплено близько 400 тракторів і понад 2000 вантажних автомашин; щодо цих останніх, то вони не виправдали покладаєних на них надій, бо машини більшовиків виявилися дуже малоефективними в роботі. Не зважаючи на те, що вони потребують надзвичайно великої кількості бензину і мастила, вже

після певного експлуатування у них виникають пошкодження, які вимагають значного ремонту.

З дальшої воєнної здобичі треба згадати 21.500 різних повозів, понад 2.000 комплектів фінської зброї, коло 3.000 телефонів, понад 20.000 лопат і приблизно 6.000 сокир.

Фінські війська скрізь захопили чальне і мастило, а також велику кількість різноманітних промислових матеріалів і сировини.

За час з 25 червня до 16 вересня фінськими винищувачами і наземною протиповітряною обороною збито 171 бомбардувальник, 395 винищувачів, 29 розвідувальних та інших літаків, п'ять аеростатів спостереження, 4 аеростати загорілися. Таким чином, совєтська авіація загалом втратила 604 літаки та аеростати. Після 16 вересня збито ще 27 літаків і 8 аеростатів загорілися; отже загальне число втрат зросло до 639. Сюди не входять літаки, пошкоджені під час повітряних боїв або в результаті дій наземної протиповітряної оборони, а також літаки, знищені на аеродромах.

До початку жовтня взято в полон в цілому 45.000 чол., з них багато поранених, які перебувають у госпіталах.

Німецькі воляки після бойових маршів 4000 км.

